
Spis treści

1. Pozycja Polski w strukturze geologicznej Europy	13
Główne rysy budowy geologicznej Europy	13
Pozycja Polski na tle jednostek tektonicznych Europy	22
Piętrowość budowy geologicznej Polski	27
Jednostki tektoniczne Polski	31
ĆWICZENIE	32
PYTANIA KONTROLNE	33
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	33
2. Platforma wschodnioeuropejska	34
Budowa i ewolucja podłoża platformowego	35
Charakterystyka jednostek tektonicznych platformy wschodnioeuropejskiej	40
Synekliza perybaltycka	41
Antekliza mazurska	47
Synekliza podlaska	48
Struktura zrębowa podlasko-lubelska	54
Niecka nadbużańska	57
Kopaliny użyteczne	59
ĆWICZENIA	62
PYTANIA KONTROLNE	62
TEST	63
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	63
3. Podłoże platformy paleozoicznej Europy Zachodniej i Środkowej	65
Wiek deformacji skał podłoża platformowego na pograżonym przedpolu kratonu wschodnioeuropejskiego	66
Blok pomorski	70

Blok radomsko-łysogórski	77
Blok kielecki	78
Blok dolnośląski	79
Główne kompleksy strukturalne	83
Kompleks kadomski (neoproterozoik–dolny paleozoik)	84
Kompleks sowiogórski (dolny paleozoik)	85
Ultramaficzno-maficzny kompleks ofiolitowy (dolny paleozoik)	85
Syntektoniczny kompleks kaledońsko-waryscyjski (ordowik–dewon)	86
Synorogeniczny kompleks waryscyjski (górny dewon–dolny perm)	87
Kompleks platformowy (górny perm–mezozoik–neogen)	88
Główne jednostki tektoniczne	88
Jednostki orogeniczne	90
Jednostki platformowe	108
Blok przedsudecki	113
Blok Sudetów Wschodnich	116
Pasma fałdowe morawsko-śląskie	116
Zapadlisko górnośląskie	119
Trzon paleozoiczny Gór Świętokrzyskich	129
Piętra i kompleksy strukturalne	133
Styl tektoniczny utworów paleozoicznych	137
Wiek i charakter deformacji tektonicznych	140
Blok małopolski	142
Kopaliny użyteczne	144
ĆWICZENIA	150
PYTANIA KONTROLNE	150
TEST	151
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	151

4. Pokrywa permsko-mezozoiczna platformy paleozoicznej i prekambryjskiej	154
Ogólna charakterystyka kompleksu permsko-mezozoicznego	154
Jednostki laramijskie	172
Antyklinorium środkowopolskie	173
Segment pomorski	175
Segment kujawski	177
Segment szydlowiecki	178
Synklinorium szczecińsko-miechowskie	183
Segment szczecińsko-gorzowski	184
Fałdy Drawno–Poznań	186

Segment mogileńsko-tódzki	186
Fałdy radomszczańskie	188
Segment miechowski	189
Monoklina przedsudecka i śląsko-krakowska	192
Monoklina przedsudecka	192
Niecka opolska	195
Monoklina śląsko-krakowska	196
Synklinorium brzeżne	199
Segment kościerzyński	200
Segment warszawski	200
Segment puławski	201
Kopaliny użyteczne	205
ĆWICZENIA	207
PYTANIA KONTROLNE	208
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	208
5. Karpaty	211
Karpaty wewnętrzne	212
Tatry	214
Trzon krystaliczny	214
Sukcesje osadowe	216
Powstanie jednostek płaszczowinowych	221
Kenozoiczna ewolucja obszaru Tatr	223
Pieniński Pas Skałkowy	224
Sukcesje skałkowe	226
Osłona skałkowa	229
Sukcesje wewnątrzkarpackie	229
Sukcesja zewnątrzkarpacka – magurska	229
Ewolucja geotektoniczna	229
Magmatyzm andezytowy	233
Niecka podhalańska	235
Karpaty zewnętrzne	239
Charakterystyka basenu sedymentacyjnego	242
Etapy ewolucji geotektonicznej	246
Jednostki płaszczowinowe	247
Płaszczowina magurska	247
Płaszczowina grybowska (przedmagurska)	252
Płaszczowina dukielska	253
Płaszczowina śląska	254
Łuski przeddukielskie	258
Skałki andrychowskie	258
Płaszczowina podśląska	258

Płaszczowina skolska	261
Płaszczowina borysławsko-pokucka	261
Płaszczowina stebnicka	261
Łuski zgłobickie	261
Kopaliny użyteczne	262
ĆWICZENIA	263
PYTANIA KONTROLNE	263
TEST	264
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	265
6. Zapadlisko przedkarpackie	267
Charakterystyka basenu zapadliska przedkarpackiego	268
Badeńska seria solonośna Wieliczki	272
Miocen w północnej części zapadliska przedkarpackiego	275
Kopaliny użyteczne	276
PYTANIA KONTROLNE	278
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	278
7. Paleogen i neogen Polski pozakarpackiej	280
Paleogen	280
Paleocen	280
Eocen	282
Oligocen	283
Neogen	285
Miocen	286
Pliocen	287
Kopaliny użyteczne	288
PYTANIA KONTROLNE	289
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	289
8. Osady czwartorzędowe Polski	290
Złodowacenia plejstocenyjskie	291
Charakterystyka osadów	292
Historia Bałtyku	296
PYTANIA KONTROLNE	298
TEST	298
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	299
Indeks	301